

Utfärdat: 2025-12-17

Diarienummer: SBF-2023-01026

Sirpa Antti-Hilli

Aktbeteckning: 2-5259

Telefon: 031-368 16 09

E-post: sirpa.anti-hilli@stadsbyggnad.goteborg.se

Detaljplan för Gunnilse Trädgårdsstad inom stadsdelen Angered i Göteborg

Granskningsutlåtande

Handläggning

Byggnadsnämnden beslöt den 19 maj 2015 att skicka ut detaljplaneförslaget för granskning. Förslaget har sänts för granskning enligt bifogad lista över samrådsrets under tiden 3 juni - 23 juni 2015.

Göteborgs Stad har genomfört en omorganisation vid årsskiftet 2022/2023. Detta ärende hade fram till 2022-12-31 diarienummer 386/12 hos Stadsbyggnadskontoret. Sedan 2023-01-01 hanteras ärendet istället av Stadsbyggnadsförvaltningen med nytt diarienummer: SBF-2023-01026.

Planförslaget har skickats ut enligt bifogad lista över samrådsrets.

Förslaget har under samma tid varit tillgängligt på stadsbyggnadskontoret.

Förslaget finns även tillgängligt på Göteborgs Stads hemsida:
www.goteborg.se/planochbyggprojekt.

Sammanfattning

Sammanlagt inkom cirka 50 yttranden. Inkomna yttranden berör i huvudsak trafiken runt kyrkan, möjligheten till säkra passager över väg 190 samt önskemål om fotbollsplan och idrottshall.

Länsstyrelsen har begärt kompletteringar rörande geoteknik, risk, vatten, naturvård och kulturmiljö.

Park- och naturnämnden avstyrker delar av planförslaget som är planlagd för bostäder i planområdets sydöstra del, på grund av höga naturvärden.

Framförda synpunkter har beaktats genom att kompletterande utredningar har tagits fram samt genom revideringar av planförslaget. Kvarstående erinringar rörande trafik och säkerhet för gående finns från boende.

Kommentar till synpunkterna

Många av de synpunkter som inkommit kring trafiken vid väg 190 bedöms kunna vara inaktuella i och med att vägen byggts ut sedan synpunkterna inkommit. Även andra synpunkter kan vara inaktuella utifrån att vissa förutsättningar har ändrats

sedan granskning i ägde rum. Yttrandena sammanfattas och besvaras oavsett aktualitet.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till Exploateringsförvaltningen, fastighetsägare och berörda konsulter för kännedom och eventuellt beaktande vid planens genomförande.

Inkomna synpunkter och Stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Vid publicering på Stadens webbplats anges inte personuppgifter så som namn, fastighetsbeteckning eller adress. Synpunkterna finns i sin helhet på Stadsbyggnadsförvaltningen.

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

1. Göteborg Energi AB (Fjärrvärme)

Göteborg Energi fjärrvärme har inget att erinra.

2. Göteborg Energi GothNet AB

Göteborg Energi GothNet redovisar i sitt yttrande lägeskarta med befintliga optokablar och rör. Bolaget har i övrigt inget att erinra.

3. Göteborg Energi Nät AB

Göteborg energi nät föreslår annan placering av en transformatorstation alternativt ytterligare en byggrätt.

Kommentar:

Dialog kring transformatorstationernas placering har förts med Göteborg energi och läget är nu ändrat utifrån Göteborgs energis önskemål och utifrån var de passar bäst in i strukturen.

4. Kretslopp- och vattennämnden

Kretslopp- och vattennämnden (KoV) har synpunkter och frågor rörande plats för återvinningsstation. Arrendeavtal för återvinningsstation ska tecknas med KoV. KoV ger även råd angående avfallshanteringen vid skolan.

Kretslopp och vatten påpekar att ledningsnätet kan behöva byggas ut i sin helhet även om plangenomförandet i övrigt sker i etapper. Vidare har KoV önskemål om ett utrymme för ledningar väster om ICA och de skriver att de har lämnat in ansökan om ledningsrätt.

Kommentar:

Detaljplanen rymmer i gällande förslag en yta för återvinningsstation vid den nya pendlarparkeringen vid Ekereds byväg.

Arrendeavtal för återvinningsstationen kommer att skrivas, frågan hanteras vidare av Exploateringsförvaltningen.

Planen har kompletterats med ett ledningsområde väster om ICA (på markanvändningen *parkering*).

5. Lokalnämnden

Lokalnämnden har inget att erinra.

6. Miljö- och klimatnämnden

Miljö- och klimatnämnden tillstyrker planförslaget under förutsättning att Miljöförvaltningens synpunkter beaktas. Förvaltningen redovisar sin syn på hur de då nya bullerregler som gällt sedan 1 juni 2015 ska tolkas i pågående planarbeten. Ambitionen i planarbetet bör alltid vara att ha så låga bullernivåer vid fasad som möjligt, framför allt vid den minst bullerutsatta sidan. Det är viktigt att i planbeskrivningen tydligt ange vilka nivåer som beräknats. Även utemiljöerna måste vara en viktig del i helhetsbedömningen.

I ett kompletterande yttrande framförs att en översiktlig naturvärdesbedömning av området öster om kyrkan visar att den södra delen av området har höga naturvärden och dispens från artskyddsförordningen kan krävas. Det kommer sannolikt behöva göras en noggrannare naturvärdesinventering av detta område.

Kommentar:

Planbeskrivningen har kompletterats med en tydligare beskrivning av beräknade bullernivåer. En revidering av bullerutredningen har gjorts utifrån ett reviderat gestaltungsförslag. Bullersituationen och ljudmiljön har bedömts i sin helhet för området, både utifrån gällande bullerförordning, Naturvårdsverkets rekommendationer samt stadens egna riktlinjer.

En naturvärdesinventering har tagits fram och detaljplanen har reviderats utifrån de naturvärden som finns. Områden med höga naturvärden planläggs som allmän plats NATUR för att skyddas i detaljplanen. Biotopskyddade objekt som påverkas av detaljplanen hanteras i parallell process genom ansökan om dispens från biotopskydd.

7. Parkeringsbolaget

Parkeringsbolaget har inget att erinra.

8. Park- och naturnämnden

Park och naturnämnden avstyrker planförslaget vad avser del av det utökade planområdet vid före detta ålderdomshemmet. Förvaltningen bedömer att där finns höga naturvärden med många grova träd, värdefulla arter och miljöer.

Planförslaget har i övrigt förändrats så att många av nämndens tidigare synpunkter blivit tillgodosedda. Bland annat har bäcken fått generösare kringtytor och planområdet har dragits tillbaka i söder till fördel för värdefull natur.

Kommentar:

En ny naturvärdesinventering har tagits fram för att identifiera och kartlägga de naturvärden som finns. Detaljplanen har i samråd med före detta park- och naturförvaltningen reviderats så att områden med höga naturvärden skyddas som allmän plats NATUR i detaljplanen. Biotopskyddade objekt som inte kan sparas hanteras i parallell process genom ansökan om dispens från biotopskydd.

9. Stadsdelsnämnden Angered

Stadsdelsförvaltningen tillstyrker detaljplanen men framför att följande synpunkter bör beaktas innan planen antas.

- Detaljplanen ska ge möjligheter att anlägga en gång- och cykeltunnel vid Vippärtsvägen.
- Trafikkontoret bör följa upp trafiksäkerheten när vägen tagits i bruk.
- Planen ska ge gångbron vid torget en bredd så att den också kan användas av cyklar.

Kommentar:

Detaljplanen begränsar inte möjlighet till gång- och cykeltunnel men det var inte en del av de trafikåtgärder som genomfördes inom ramen för vägplanen. Yttrande har överlämnats till före detta Trafikkontoret, nu Exploateringsförvaltningen, som numera planerar utbyggnad av allmänplats

10. Trafiknämnden

Några av bostäderna som detaljplanen möjliggör kommer att få höga bullernivåer. Trafikkontoret är i övrigt positiv till detaljplanen. Majoriteten av nuvarande och blivande Gunnilsebor får en bättre och tryggare trafikmiljö. Om ekvivalenta ljudnivåer över 55 dBA accepteras vill man att det i detaljplanen införs en bestämmelse om att ekvivalent ljudnivå vid fasad inte får överstiga 60 dBA. De bedömer att kommunen kommer få klagomål och krav på åtgärder om ljudnivåerna är kring 60 dBA och högre.

Trafikkontoret framför att byggrätterna behöver inskränkas i gatuhörnen. Gällande parkering påpekar de att och att de illustrerade parkeringsplatserna inte räcker till och att samnyttjande mellan bostäder och skola inte bör kunna accepteras. Vidare skriver de att för många parkeringsplatser är illustrerade längs gatorna.

Trafikkontoret påpekar att dagvattenutredningen behöver kompletteras med föroreningsberäkningar.

Det framförs att förslaget är anpassats till kollektivtrafik och att de önskat att hållplatser uppförts i samband med byggandet av väg 190. Vidare framförs ett antal synpunkter kring utformningen/beskrivningen av väg 190 som inte längre är aktuella. De har även synpunkter kring parkeringsytan i öster (ytan har dock utgått vid granskning II).

Trafikkontoret önskar utöka detaljplaneområdet österut förbi kyrkan på Hultavägen. Orsaken är att väghållningsfordon ska kunna vända vid infarten alldeles öster om kyrkan.

De skriver vidare att Angereds kyrkväg är idag en statlig väg. Förvärv och inlösen av mark för den kan regleras i avtal mellan kommunen och Trafikverket

Det finns en kort lokalgatusträcka över bäcken till området längst i söder. Den ska inte vara lokalgata. Förslagsvis kan den ha beteckningen "NATUR" och även ha beteckningen "bro2".

Den gatusektion som illustreras ryms inte inom gatuområdet.

Slutligen förutsätts att det i samband med antagande av detaljplan även fattas beslut om erforderliga drift- och underhållsmedel för tillkommande anläggningar som Trafiknämnden ska förvalta. De förutsätter också att det finns medel för de upprustningar som kan behövas för befintliga vägar som kommunen övertar, till exempel upprustning av belysning.

Kommentar:

En bullerutredning är framtagen och samtliga bostäder erhåller aktuella riktlinjer kring bullernivåerna. Nästan hela området har ljudnivåer under 55 dBA. De platser där ljudnivåerna når över 55 dBA, närmast Dunörtsvägen, finns goda förutsättning att bygga lägenheter med ljuddämpad sida, alternativt mindre lägenheter.

Boverket anger att detaljplanen endast ska reglera högsta tillåtna bullervärden om det finns särskilda skäl, till exempel särskilt störningskänsliga verksamheter. Då detta inte utgör någon särskilt störningskänslig verksamhet bedöms det inte finnas motiv att införa bestämmelser kring maximala bullernivåer. Ljudnivåerna kommer ändå kontrolleras vid bygglovet.

Då planförslaget ändrats och väg 190 byggts om så har en del synpunkter blivit inaktuella. Tidigare illustrationer har omarbetats och frågor kring väg 190 är redan hanterade i och med att vägen redan byggts. Likaså har gatustrukturen omarbetats varför gatuhörn nu är anpassade för att klara rätt svängradier.

Frågor kring genomförande och ekonomi hanteras nu av Exploateringsförvaltningen.

En ny dagvattenutredning har tagits fram och föroreningar har beräknats.

Eftersom inga förändringar är aktuella på Stommavägen/Hultavägen och ingen ny planläggning planeras kring dessa gator (med undantag för BmSS som ligger i nära anslutning) så saknas motiv att planlägga dessa gator (med undantag för den del som kopplar ihop allmän gata med angöring till boende med särskilt stöd). Idag förvaltar staden Hultavägen fram till Smörvattnevägen, planläggningen ändrar inte dessa förutsättningar. Avgränsning av planområdet/gatuområdet har gjorts i samråd med stadens trafikplanerare.

Beträffande planläggning av bron så är den numera planlagd som kvartersmark eftersom kommunen inte ska äga bron.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

11. Länsstyrelsen

Bedömer att planen behöver kompletteras enligt det som beskrivs nedan för att Länsstyrelsen inte ska behöva överpröva detaljplanen.

Geoteknik

Länsstyrelsen hänvisar till Sveriges geologiska instituts yttrande gällande geoteknik, där det anges att kompletteringar behöver göras för att säkerställa markens lämplighet. Bland annat behöver stabilitetsförhållanden för hela planområdet klarläggas, huruvida kvartersmarken ligger inom riskzonen eller inte för blocknedfall.

Risk

De riskreducerande åtgärder som föreslås ska säkerställas genom planbestämmelser. Till exempel ska det säkerställas att byggnader inom 25 meter från väg 190 utförs i brandklassad fasad, inklusive dörrar, fönster och takmaterial.

Skyddet längs väg 190 ska dimensioneras för att motstå tunga fordon samt förhindra spridning av farliga vätskor. Om kommunen bedömer att detta ingår i arbetet med omläggning av väg 190 så behöver ett avtal träffas mellan kommunen och Trafikverket innan planen antas.

Dagvatten och föroreningar

Det behöver beskrivas hur dagvatten hanteras inom respektive delområde och hur bäcken kan hantera tillskottet av vattenvolym eller om det finns risk för översvämning nedströms. Det kan vidare inte uteslutas att det föreligger risk för ökad mängd föroreningar och att dessa når Lärjeån. Därför krävs att åtgärder i godtagbar utsträckning vidtas för att miljö kvalitetsnormen för vatten inte äventyras.

Kommunen måste komplettera sitt underlag med tydliga beräkningar på flöden, föroreningsbelastning och dimensionera dagvattenlösningar efter beräknade behov, och inte göra antaganden.

Detaljplanen föreslår en rad olika dagvattenlösningar kopplade till de olika markanvändningsförslag som ska ägas och skötas av de olika fastighetsägarna. Planhandlingar behöver redovisa hur kraven kommer att ställas samt vem som ansvarar för att det byggs tillräckligt med dagvattenlösningar.

Naturvård

Länsstyrelsen har inte tagit del av någon inventeringsrapport, natur- eller groddjursinventering som nämns i planbeskrivningen, vilket innebär att Länsstyrelsen inte kan yttra sig över detaljplanens förenlighet med artskyddsförordningen.

Länsstyrelsen vet fortfarande inte vilka biotopskyddade objekt som kommer att behöva ianspråkta. Länsstyrelsen påpekar att detta kan innebära problem för detaljplanen. Ju senare frågan utreds desto sämre är möjligheterna att genomföra effektiva kompensationsåtgärder.

Kulturmiljö/Arkeologi

Krav ställs på en arkeologisk förundersökning och eventuellt slutundersökning av fornlämningar innan detaljplanen kan antas om dessa kommer att beröras.

Buller

Länsstyrelsen påpekar att ett flerfamiljshus i medföljande skiss får ekvivalenta bullervärden upp till 65 dBA och att en rad bulleråtgärder föreslås för att få acceptabel ljudnivå.

Övrigt

Länsstyrelsen framför att det är bra att kommunens ambition är att komplettera området med blandad bostadsbebyggelse, service och fler funktioner för att utveckla området till en mindre tätort som är självförsörjande i större utsträckning än idag.

Länsstyrelsens yttrande har bilagts.

Kommentar:

Geoteknik

Områdets stabilitetsförhållanden har studerats och ett geotekniskt PM har tagits fram. Det föreligger inga stabilitetsproblem för marken inom området, varken före eller efter exploatering och marken bedöms som lämplig för föreslagen exploatering. Planbeskrivningen kompletteras med information kring detta och kompletterande information i genomförandeavsnittet.

Även ett bergtekniskt utlåtande som bedömer risk för blockutfall, samt generell bergstabilitet har tagits fram. Slänten ingår inte längre i planområdet men bedöms som stabil och inga bergsförstärkningsåtgärder anses vara nödvändiga.

Risk

Planen säkerställer nödvändigt skyddsavstånd med undantag för befintlig butiksbyggnad. För denna har planen kompletterats med bestämmelse om utförande i brandklass EI30. Åtgärder inom vägområdet som Trafikverket ansvarar för har genomförts i samband med att vägområdet byggdes, övriga åtgärder utförs av kommunen i samband med planens genomförande. Åtgärder och avtal kopplade till byggnation av väg 190 är redan hanterade och inte aktuella. Åtgärder/krav på nya byggnader nära väg 190, kopplade till risker, regleras i detaljplanen.

Dagvatten och föroreningar

En ny fullständig dagvatten- och skyfallsutredning har tagits fram som bifogas planhandlingarna. Flöden och föroreningar har beräknats och en lösning för skyfallshantering har tagits fram. Utredningen visar att miljö kvalitetsnormer klaras och hur dagvatten och skyfall ska hanteras inom detaljplanen. Staden ansvarar för skyfalls- och dagvattenanläggningar på allmän plats och respektive fastighetsägare ansvarar för fördröjning inom sina respektive fastigheter. Detaljplanen säkerställer ytor för skyfallshantering och styrning av skyfallet på allmän plats och översvämningsbara ytor på kvartersmark. Planbeskrivningen har kompletterats med information kring skyfall- och dagvattenhanteringen.

Naturvård

Ny naturvärdesinventering har tagits fram inför denna granskning. Inventeringen/utredningen finns bifogad och sammanfattad i planbeskrivningen.

Kulturmiljö/Arkeologi

Förundersökningar för berörda områden har tagits fram och slutundersökning görs efter detaljplanens antagande.

12. Lantmäteri myndigheten

Lantmäteriet anser att den allmänna gc-vägen bredvid Gråbovägen borde förlängas att omfatta även x1-området för allmän gång- och cykeltrafik inom kvartersmarken för parkering.

Myndigheten påpekar att Angered ga:1 förvaltd av Långevattnets samfällighetsförening behöver omprövas i en lantmäteriförrättning. Det bör även stå vem som ansöker om och bekostar detta.

Kommentar:

X-området ingår inte längre i planområdet, eftersom en bro över Gråbovägen inte längre är aktuellt, synpunkten är därmed inte längre relevant.

Planbeskrivningen har kompletterats med uppgifter om nödvändig lantmäteriförrättning, gällande omprövning av Angered ga:1. Synpunkterna har också kommunicerats till stadens exploateringsförvaltning för vidare hantering.

13. Trafikverket

Buller

Den framtagna bullerutredningen visar på att en bullerskärm utmed ny väg 190 inte ger tillräcklig skärmning från trafikbuller för planerad bostadsbebyggelse. Om kommunen accepterar avstegsfall från gällande bullerriktlinjer anser Trafikverket att kommunen har tagit över ansvaret för bullerstörningen. En uppgradering av planerat bullerskydd behöver regleras i avtal med Trafikverket och bekostas av kommunen.

Dagvatten

Trafikverket anser att området för avledning av dagvatten från väg 190 inte är säkrat på plankartan. De framför också att det saknas bestämmelser på plankartan om skydd mot farligt gods där så behövs.

Man har också synpunkter rörande parkering, gångbro över väg 190, gång- och cykelväg samt väghållaransvar för Angered kyrkväg.

Risk

När synpunkterna från Trafikverket skickades in så pågick byggandet av väg 190 och Trafikverket påpekade att det endast finns skydd mot buller utmed sträckan

för befintlig bebyggelse och ett skydd mot farligt gods vid ICA-butiken. En uppgradering av befintligt bullerskydd behöver regleras i avtal med Trafikverket och bekostas av kommunen.

Trafikverket anser att ett avåkningsskydd som motstår tunga fordon och samlar upp vätskeutsläpp bör uppföras norr om ICA-butiken samt öster om planområdet mellan befintliga bostadshus och väg 190.

Trafikverket skriver även att befintlig byggnad (ICA-butiken) bör förses med brandklassad fasad i klass EI30 inklusive fönster och dörrar och fasader och tak inom 25 meter från väg 190 bör utföras i obrännbart material. Utrymning skall kunna ske bort från väg 190 och ett 10 meter bebyggelsefritt område skall ansättas mellan väg och byggnad.

Parkering

Trafikverket har gjort en preliminär beräkning av antal parkeringar för de nya bostäderna och anser att antalet parkeringar styr hur vi väljer att genomföra våra resor. De skriver att det är viktigt att planen visar på hur Göteborgs stads trafikstrategi implementeras för att uppnå en minskning av biltrafiken.

Gångbro samt gång- och cykelväg

Eventuell gångbro över väg 190 behöver samrådaskommunikeras med Trafikverket. Den planerade gång- och cykelvägen genom pendelparkeringen är tveksamt ur trafiksäkerhetssynpunkt.

Väghållaransvar

Angereds Kyrkväg är nu statlig väg, men väghållarskapet borde övergå till kommunen när detaljplanen genomförs. Kommunen ombeds därför att skicka in en ansökan till Trafikverket om att ta över väghållaransvaret för vägen. Ansökan bör innehålla tydliga kartor över vilken vägsträcka som avses samt utbredningen av det nya väghållningsområdet. Planens antagande bör avvakta tills dess att ansökan är godkänd och det finns en överenskommelse mellan Trafikverket och kommunen om hur övertagandet ska gå till.

Kommentar:

Buller

Detaljplanen utformas för att gällande bullerriktlinjer ska erhållas, vilket kontrolleras vidare vid bygglovets.

Dagvatten

Detaljplanen säkerställer ett område på allmän plats söder om väg 190 för hantering av skyfall och dagvatten. Området ska samnyttjas för att både hantera Trafikverkets vatten från väg 190 och vatten från övriga delar av planområdet (som staden ansvarar för).

Risk

Frågor kopplat till byggnationen av väg 190 är inaktuella eftersom vägen redan är genomförd. Aktuella säkerhetsåtgärder för vägen, med till exempel avåkningsskydd, ska därmed vara genomförda.

Inom kvarteretsmark har plankartan kompletterats med en bestämmelse om riskreducerande åtgärder på befintlig butiksbyggnad som följer riskutredningen och de synpunkter som Trafikverket framförs. Ett 10 meter bebyggelsefritt område mellan väg och byggnad finns inom vägområdet, i och med släntutbredningen.

Parkering

Strukturen har reviderats och antal parkeringar är kopplade till de parkeringstal som råder idag. Stadsbyggnadsförvaltningen delar Trafikverkets synpunkt kring vikten av att planen ska följa stadens riktlinjer och mål kring resande, med avsikten att ge goda förutsättningar för hållbart resande. Området har/kommer få goda förutsättningar att resa kollektivt samt med gång- och cykel. Antalet parkeringar kommer dock fastställas i bygglovet när det är klarlagt hur många bostäder som byggs och om det blir aktuellt med mobilitetsåtgärder eller inte.

Gångbro, gång- och cykelväg samt väghållaransvar

Aktuella synpunkter kring gångbro, gång- och cykelväg över parkeringsyta samt väghållaransvar är inaktuella. Detta eftersom väg 190 är byggd, aktuell parkeringsyta borttagen ur planen samt eftersom Angereds kyrkväg redan blivit ett kommunalt väghållaransvar.

14.Sveriges geologiska institut

Statens geologiska institut (SGI) anser att planhandlingarna behöver kompletteras med fastmarksgränser.

SGI anser att den valda nivån på säkerhetsfaktorn är motiverad och att stabiliteten i båda sektioner överstiger erforderlig säkerhetsnivå.

Institutet anser att de revideringar som gjorts ger en tydligare bild av stabilitetsförhållandena i området men att det finns en slänt i nordligaste delen av planområdet som inte har undersökts. Denna slänts stabilitet behöver klarläggas i det fortsatta arbetet.

SGI påpekar också att förutsättningarna för blocknedfall behöver tydliggöras, om förstärkningsåtgärder behövs ska dessa säkerställas i detaljplanen.

Då utredningen anger att slänterna i föreslagna dammar inte får anläggas brantare än 1:3 så behöver dessa rekommendationer säkerställas i planen.

Slutligen kvarstår tidigare synpunkter om stabilitetsåtgärder vid förre detta sandtaget. SGI förutsätter att man innan antagandet av planen säkerställer att stabiliteten är tillfredsställande.

Kommentar:

Planen har kompletterats med information om fastmarksgränser, via en kompletterande bergteknisk utredning samt bild i planbeskrivningen.

De delar som nämnts i norr, och vid sandtaget, ingår inte längre i planområdet.

Ett bergtekniskt utlåtande som bedömer risk för blockutfall, samt generell bergstabilitet har tagits fram. Den omnämnda slänten ingår inte längre i planområdet men bedöms som stabil och inga bergsförstärkningsåtgärder anses vara nödvändiga. En utredning kring släntstabilitet har också tagits fram för den slänt som bildas intill ny skyfallsyta i västra delen av planområdet.

Stadsbyggnadsförvaltningen delar inte uppfattningen att släntlutning behöver säkerställas i detaljplanen. Schaktning för dagvattendammarna kommer innebära marknivåförändringar som är större än 0,5 meter och därmed kommer marklov krävas. Stabiliteten säkerställs i marklovsprocessen då relevant geotekniskt underlag kommer krävas in.

Sakägare

Vid publicering på Stadens webbplats anges inte personuppgifter så som namn, fastighetsbeteckning eller adress. Synpunkterna finns i sin helhet på Stadsbyggnadsförvaltningen.

Sakägare i form av bolag, myndigheter, föreningar etcetera har namngivits. Personnamn har inte skrivits ut, utan skrivs som "fastighetsägare" för att möjliggöra att utlåntagandet publiceras på kommunens hemsida. Uppgifter om personnamn som är kopplade till yttrandena finns på Stadsbyggnadskontoret.

15. Fastighetsägare 1

Föreslår att förskolan placeras i anslutning till före detta ålderdomshemmet och föreslår en ny vägsträckning, där vägen dras söder om den tänkta begravningsplatsen för att slippa genomfartstrafik runt kyrkan via Hultavägen, Badviksvägen och Stommavägen.

Kommentar:

Vid placering av en förskola finns många aspekter att ta hänsyn till. En förskola ställer bland annat krav på goda ljudmiljöer, tillräckliga friytor och fungerande angöring. Vidare behöver placeringen ta hänsyn till aspekter så som naturvärden, kulturmiljö och skyfall. Förskolans placering har ändrats sedan granskning I och bedömningen är att denna nya föreslagna placering bäst uppfyller de krav och rekommendationer som finns kopplade kring en förskolas placering samt att placeringen bidrar till en bra helhetslösning för Gunnilse.

Gällande trafikförslaget så är planförslaget idag ändrat sedan tidigare granskningsskede, där en förändring är att det inte längre planläggs för någon begravningsmark. En annan ändring är att det inte planeras för nya bostäder söder om äldreboendet. Aktuellt planförslag innebär små förändringar i området runt kyrkan och en ny väg enligt den föreslagna vägsträckningen söder om kyrkan är trafiktekniskt sämre än planförslaget och skulle skada natur- och kulturmiljön. Dessutom saknas finansiering.

16. Fastighetsägare 2

Två privatpersoner anmäler tillsammans intresse för att köpa viss mark framför sin fastighet. De vill köpa mark som de disponerar som gräsmatta samt vändplats för sina bilar.

De beskriver också, att med de nuvarande planerna på nya parkeringsplatser längs Hultavägen önskar att det blir en offentlig vändzon i samband med parkeringen bortanför samtliga byggnader.

Det framförs att tomtgränsen vid infartsvägen är felaktigt ritad och inte motsvarar tomtmarksmarkeringarna, något som också framfördes vid samrådet.

Vidare så framförs också en önskan att så mycket grönska som möjligt sparas vid före detta ålderdomshemmet och att de nya husen blir högst 1½ plan.

Kommentar:

Den aktuella marken ingår numera inte i detaljplanen och frågor kring markköp hanteras inte inom ramen för detaljplanen. Aktuell mark utgör samfällad mark, vilket innebär att det finns flera parter. För mer information kring detta kan kontakt tas med exploateringsförvaltningen.

Endast en begränsad del av Hultavägen ingår inte i detaljplanen och en vändplats är därmed inte aktuellt.

Gällande fastighetsgränsen så kontrolleras de i samband med framtagande av ny grundkarta, inför granskning II. Några gränser, inklusive den nämnda, utreds och kommer vara utredd innan detaljplanen antas.

Områdets naturvärden skyddas till stor del i detaljplanen. Planen har reviderats så att delar av det som tidigare varit kvartersmark istället blir allmän naturmark. Vid ålderdomshemmet och vid nytt planerat boende med särskilt service planläggs dock fortfarande kvartersmark, men där är intentionen att grönska ska sparas kring byggnaderna för att karaktären ska bibehållas, detta säkerställs dock inte i detaljplanen.

I anslutning till det före detta ålderdomshemmet planeras ett BmSS (boende med särskilt stöd). Byggnaden planeras som en enplansbyggnad med en maximal nockhöjd på 7,5 m.

17. Fastighetsägare 3,

Fastighetsägaren är i stort mycket positiva till hela projektet och framtiden för ”nya Gunnilse” men har synpunkter på parkeringsplatsen med återvinningsstation väster om fastigheten 7:194. Att få den enda lilla grönytan som är en naturlig väder- och vindbarriär från väst förstörd/utbytt mot en parkering kommer att innebära en kraftig förfullning. Den lummiga inbjudande skogsvägen kommer bytas mot infart genom en parkering och sopåtervinning. Fastighetsägaren vill ha ett grönområde mellan fastigheten och parkeringen.

Kommentar:

Förslaget har ändrats så att ingen återvinningsstation eller större parkeringsyta längre placeras på den aktuella platsen.

18. Fastighetsägare 4

Fastighetsägaren framför att det mellan hen och det gamla ålderdomshemmet finns ett vårdträd som hen är rädd försvinner med den nya detaljplanen. Dessutom finns det ett rikt djurliv med ekorrar, hackspettar, grodor och salamandrar.

Kommentar:

En naturvärdesinventering har tagits fram för att kartlägga vilka naturvärden som finns i området. Områden med höga naturvärden skyddas i detaljplanen. Planen har reviderats så att områden som tidigare var kvartersmark (bostäder) istället skyddas genom att bli allmän plats NATUR.

19. Hultavägens samfällighetsförening

Föreningen har inga synpunkter på förslaget avseende byggnationen, däremot avseende kommande trafiksituation på Hultavägen. Sedan Göteborgs stad stängde förbindelsen mellan Rågårdsvägen och söderut mot Partille har Hultavägen belastats av allt fler genomresande från Gråbovägen mot Partille och Lerum. Dels bör övervägas ett återöppnande av Rågårdsvägen, dels bör kommunala bidrag som står i samklang med den ökade belastningen utredas. Det är orimligt om en liten lokal privat grusväg skall få ta på sig rollen som förbindelseled.

Kommentar:

Hultavägen - Lexbydalsvägen är den officiella väganslutningen mellan Gunnilse och Partille, Rågårdsvägen är endast tillfartsväg till Angeredskrossen.

Förändringar av planförslaget har gjorts sedan tidigare granskning som ger delvis andra trafikförutsättningar, bland annat ingår Stommavägen/Hultavägen numera inte i planläggningen, bortsett från en begränsad sträckning vid Angereds

kyrkväg. Exploateringsförvaltningens trafikplanerare bedömer att trafikmängden på Hultavägen kommer öka i begränsad omfattning med anledning av detaljplanen och att det kommunala bidraget till vägföreningen därför inte ska utökas till följd av planen.

20. International Färg AB, Angered 77:6

Har synpunkter på utformningen och driften av Äsperedsgatan. Vintertid så sköts skottningen av trottoaren så dåligt att man måste gå ute på gatan. Gatan bör breddas med möjlighet att parkera utan att skymma sikten.

Kommentar:

Äsperedsgatan ingår inte i planområdet och frågor kring den hanteras därmed inte inom ramen för planarbetet. För frågor om Äsperedsgatan kan kontakt tas med Stadsmiljöförvaltningen.

21. Sand & Grus AB Jehander, Angered 61:1

Enligt plankartan planeras del av bolagets fastighet som park och den andra delen för byggnation. Man har ännu inte blivit kontaktade och förutsätter att kommunen tar kontakt innan planen antas.

Kommentar:

Yttrandet har överlämnats till Fastighetskontoret, numera exploateringsförvaltningen, som har fört dialog med den som skrivit yttrandet. Fastigheten har nu sålts till före detta Fastighetskontoret.

22. Svenska kyrkan i Göteborg, Angered 66:1

Kyrkan är positiv till detaljplanen. Exploateringen avseende bostäder ses positivt och man vill att det ska vara tydligt i planen att en del av lägenheterna bör utgöras av seniorboende.

Kyrkan befarar betydligt ökad biltrafik runt kyrkan, vilket man vill minimera.

Kyrkan vill ha en gångbana på södra sidan av Hultavägen. Kyrkan framför också att en parkeringsyta vid begravningsplatsen kan tillgodose ett stort parkeringsbehov samt framför ett behov av parkeringsplats för begravningsplats väster om norra stigporten. Önskemål finns om en dialog med Stadsbyggnadsförvaltningen gällande utformningen av parkeringen vid förskolan och begravningsplatsen.

Slutligen har man svårt att förstå varför församlingshemmet bedöms som särskilt värdefull byggnad som inte får rivas och önskar en dialog kring detta.

Kommentar:

Stadens bedömning är att genomfartstrafiken förbi kyrkan kommer att öka obetydligt till följd av planens genomförande.

Då varken begravningsplats eller förskola längre är aktuellt på platsen bedöms inte synpunkten kring parkeringsplatser som aktuella.

Församlingshemmet ingår som en viktig del av kulturmiljön kring kyrkan och en kulturmiljöutredning har tagits fram efter granskning I för att fastställa vilka värden byggnaden besitter. Utredningen fastslår att byggnaden besitter ett allmänt kulturhistoriskt värde och ska hanteras enligt PBL:s allmänna paragrafer men bedöms inte ha sådana värden att den uppfyller kriterierna för rivningsförbud. Bestämmelserna har därför omarbetats. Möten har också hållits med kyrkan för att förklara de kulturmiljövärden som finns kopplade till de utpekade byggnaderna.

Bostadsrättsinnehavare, hyresgäster, boende

23. Angereds församlingshem

Församlingshemmet vill lansera ”kulturparken i Angereds kyrkby” som benämning för området kring kyrkan, begravningsplatserna, före detta kyrkskolan, fårhagen och församlingshemmet. De framför också att området bör heta Angereds kyrkby och inte Gunnilse centrum, eftersom inte detaljplanen ligger i Gunnilse.

Församlingshemmet benämner området runt Angereds kyrka, kyrkogården, småskolan, fårhagen och begravningsplatsen som kulturparken och skriver att det under inga omständigheter får vara någon genomfartstrafik genom ”parken”. De föreslår att det ska anläggas en väg söder om kyrkan och den begravningsplats (som tidigare föreslogs) för att förbättra trafiksituationen runt kyrkan. De lyfter också att det vägförslaget ger förutsättningar för att bygga bostäder runt Smörvattnet och kollektivtrafikförsörja området kring vägen.

Församlingshemmet anser vidare att förskolan ska ligga där ålderdomshemmet nu ligger. De framför att förskolan med den placeringen kommer hamna mer ”mitt i byn” om området öster om kyrkbyn bebyggs.

Slutligen framför församlingshemmet ett rad motiv till varför ”kulturparken” är viktig. Som exempel nämns att kyrkan har många förrättningar (dop, bröllop, begravningar), att församlingshemmet har stor verksamhet, att fårhagen är en vallfartsplats för människor i området och att småskolan hyrs ut till olika sammankomster och rymmer ett hembygdsmuseum.

Kommentar:

Förvaltningen delar synpunkterna att området kring kyrkan är en miljö som är viktig för området och som har skyddsvärda kulturmiljövärden. Många byggnader och miljöer skyddas också i detaljplanen. Gällande församlingens förslag på ny vägdragning så bedöms förslaget som mindre aktuellt nu när planförslaget har ändrats och ingen planläggning av begravningsplats, förskola eller nya bostäder längre är aktuellt vid den föreslagna vägen. Oavsett så skulle den föreslagna vägsträckningen innebära negativ påverkan på framförallt naturmiljön och ur ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv så är det också bättre att använda de vägar som finns än att anlägga fler alternativa vägar.

Beträffande förskolan så har den fått en ny placering men inte vid ålderdomshemmet. Placering har gjorts utifrån var tillräckliga friytor kan tillskapas, var det finns bra trafikförutsättningar samt utifrån var förskolan kan placeras utan att skada natur- och kulturmiljövärden. Utifrån dessa perspektiv har det föreslagna läget bedömts mer lämpligt.

24. Verksam i Angereds församlingshem

Hen har noterat en ständigt ökad trafik runt kyrkan och församlingshemmet och vill ha en annan placering av den nya förskolan och en annan vägsträckning för att få bort trafiken på Stommavägen.

Kommentar:

Frågan kring alternativ vägsträckning behandlas i tidigare svar till Angereds församlingshem. Stadens bedömning utifrån kulturmiljö, naturmiljö och ekonomi är att en ny väg inte kan motiveras. Gällande förskolan så har den flyttats till ett nytt läge (se föregående svar).

25. Verksamma i Angereds kyrka

Två privatpersoner framför att musikaliska evenemang i kyrkan ibland störts av trafiken i området. De vill ha en annan vägsträckning för att förbättra trafiksituationen runt kyrkan.

Kommentar:

Se tidigare svar till Angereds församlingshem.

Övriga

26. TeliaSonera Skanova Access AB

Inom aktuellt område har man ett antal kabel-/kanalisationsstråk, innehållande både koppar- och fiberkablar. Dessa är markerade på bifogad lägeskarta. Arbetet pågår med omläggning av de anläggningar som berörs av ombyggnaden av väg 190.

På fastigheten Angered 7:153 finns en telestation. Till/från denna går flera viktiga kablar för vilka ledningsrätt finns. U-område bör läggas in i planen, där dessa berör kvartersmark.

Kommentar:

Ett u-område har lagts in för aktuell ledningsrätt, i enlighet med TeliaSoneras önskemål.

27. Västtrafik

Västtrafik vill understryka vikten av god framkomlighet för kollektivtrafiken på gamla Gråbovägen. Västtrafik vill vara med i det fortsatta arbetet i frågor som rör utformning av infrastrukturen och in- och utfarter till väg 190.

Kommentar:

In- och utfarter är anlagda efter att yttrandet inkommit och utformningen är redan bestämd, synpunkten är därmed inte längre aktuell.

28. Adress 1,

Två privatpersoner har önskemål om sporthall med fullstora mått, aktivitetspark för alla åldrar och vårdcentral i området.

Kommentar:

Planen möjliggör för idrottshall inom skolområdet, vilket också planeras. Om det blir aktuellt med vårdcentral så finns möjlighet att etablera det inom centrumändamålet vid livsmedelsbutiken. Detaljplanen möjliggör en större byggrätt samt höjder motsvarande två våningar, varför möjlighet finns till mer verksamhetsyta och/eller fler funktioner.

Beträffande aktivitetsytor så är det möjligt att ordna på de ytor som är planlagda för natur/parkmark. En hel del ytor behövs dock för att hantera skyfall och där finns begränsningar i hur områdena kan utformas. Det samma gäller för områden med höga naturvärden. Utöver naturytorna innebär skolan och förskolan mötesplatser för lek. Yttrandet har överlämnats till exploateringsförvaltningen stadsmiljöförvaltningen samt stadsfastighetsförvaltningen för kännedom.

29. Adress 2

Anser att planförslaget ser bra ut.

30. Adress 3

Det är i stort sett en bra plan men tyvärr kvarstår problemen i trafiksituationen runt kyrkan. Personen anser att det är en dålig lösning att lägga Badviksvägen förskjuten till Angereds kyrkväg. En ordentlig fyrvägs korsning, gärna med en minirondell eller ett fyrvägsstopp, för att få ner hastigheten är den enda lösningen för att få en trafiksäker situation med den dragning av vägen som man valt.

I ett kompletterande yttrande frågas vem som kommer ansvara för drift och underhåll av den del av Badviksvägen som går i nord-sydlig riktning väster om kyrkan. Hen framför att marken är uppdelad på flera markägare och att ingen velat ta ansvar för denna väg. De båda samfälligheterna Björkdalen och Smörvattnet är i behov av att marken fungerar men har ingen rådighet att göra åtgärder på vägen. En förhoppning ges att klarlägga vem som ska sköta om denna vägsnutt som är av stor betydelse för många hushåll.

Kommentar:

Planförslaget har ändrats och Badviksvägen ligger inte längre förskjuten mot Angereds kyrkväg. Trafikvolymerna på platsen motiverar inte det intrång och den anläggningskostnad som en större korsning skulle innebära. Vidare finns kulturmiljöer med både kyrka, småskolan och fårhagen i direkt anslutning till korsningen som samtliga utgör miljöer/byggnader med höga kulturmiljövärden som det inte är lämpligt att göra intrång i. Hela trafikförslaget inom utbyggnadsområdet är utformat av trafikplanerare för att få en trafiksäker och bra trafikmiljö.

Gällande Badviksgatan så ingår området nu inte i detaljplanen och frågorna hanteras därför inte inom ramen för planarbetet. Kontakt kan tas med stadens Exploateringsförvaltning för diskussion/hantering av frågan.

31. Adress 4 Som aktiva kyrkobesökare är de bekymrade över den ökning av trafik som blir till följd av att lägga förskola nedanför kyrkan och de anser att hela det området bör tas i anspråk för den nya begravningsplatsen. Förslaget att bebygga ålderdomshemmets tomt medför ytterligare trafik vid kyrkans parkeringsplats. De vill slippa genomfartstrafik mellan kyrka, kyrkogårdar och församlingshemmet. De vill kunna röra sig relativt fritt i detta område och anser att det bara kan uppnås om ny väg byggs söder om Angereds kyrka och den nya kyrkogården på fastighet Angered 1:34.

Kommentar:

Förskolan har flyttats och placerats på ett sätt som inte drar in mer trafik till kyrkoområdet. Likaså har bebyggelsen vid kyrkan tagits bort med undantag för ett mindre BmSS-boende (boende med särskilt service) som genererar mycket begränsad trafikmängd. Motivet till att ingen ny väg har planlagts beror, som tidigare nämnts, att nyttan med vägdragningen inte kan motiveras utifrån den påverkan på de natur- och kulturmiljövärden som finns, vidare så saknas finansiering.

Efter önskemål från kyrkan har begravningsområdet helt plockats bort ur planen.

32. Adress 5

En privatperson undrar var den utlovade fullskaliga idrottshallen med rejäla läktare tagit vägen likaså stora parallella fotbollsplaner. Hen skriver att Bergums

IF börjar bli överbelastat och att vi behöver se till att barn och ungdomar kan få en vettig fritid i sitt hemområde.

Hen tycker även att det känns som att landskapsbilden förstörs och att två våningar räcker.

Kommentar:

Det illustreras ingen fotbollsplan inom planområdet, men det finns möjligheter till bollspel på den planerade skolgården. Utformningen av områdets grönytor och kvartersmark regleras dock inte detaljplanen. Exakt utformning av området planeras i senare skede och kan ändras över tid. Någon fullstor idrottsplan har dock inte bedömts kunna anläggas i området eftersom ytorna är begränsade och behövs för andra funktioner. Idrott och fritidsförvaltningen (IoFF) ser över om det finns möjlighet att bygga någon mer plan i Bergum (Olofstorp) som ligger inom närområdet.

Byggrätten för skoländamål ger möjlighet att bygga en fullskalig idrottshall ihop med skolan. Detaljplanen begränsar inte möjligheten till läktare.

Berörda yttranden har överlämnats till idrotts- och fritidsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen samt stadsfastighetsförvaltningen för kännedom.

Gällande våningshöjd så regleras höjden på stora delar av planen till höjder motsvarande två våningar. Motivet till de högre höjderna i andra delar av planområdet är att få en mer markeffektiv byggnation. En lägre skala innebär färre boende och/eller svårt att rymma gårdsytor samt parkeringsytor. Fler boende ger också mer underlag till service och kollektivtrafik. Den högre skalan ger dessutom variation inom området och staden har bedömt att det är lämpligt med en högre skala vid Dunörtsvägen och att en lägre tvåvåningsskala är lämpligt mot villabebyggelsen i söder.

33. Adress 6

Skriver att "färhagen" kan användas för andra funktioner, så som utomhusgudstjänster och musikframträdanden. Personen skriver också att småskolan hyrs ut till bland annat barn- och ungdomsdisco. Utifrån detta så framförs att livlig trafik och genomfartsleder inte är lämpligt på platsen och anser att en annan väglösning måste till. Hen önskar att det förblir den lugna plats de önskar.

Kommentar:

Önskemålet om en annan vägdragning har besvarats tidigare (se svar till Angereds församlingshem), framförallt är det områdets naturvärden och kostnaderna för att anlägga en ny väg som gör att förvaltningen inte anser att en alternativ väg i det läget är lämpligt. Då förslaget omarbetats, utan varken skola, begravningsplats eller bostäder (bortsett från BmSS med fåtal lägenheter) nära kyrkan så genereras heller inte samma mängd trafik i området jämfört med tidigare förslag. Trafikökningen till följd av planen på aktuell väg bedöms som liten.

34. Adress 7

En privatperson anser att planområdet behöver innehålla minst en 11-mannaplan (fotboll) och en idrottshall liknande den som finns i Bergum. Detta behövs för att alla barn fortsatt ska kunna bedriva sina aktiviteter när området växer.

Hen vill också att ett bullerskydd anläggs mot väg 190 när Vippärtsvägens anslutning söderut flyttas. Bullret är ett stort problem för dem och hen önskar att man undersöker alla möjligheter att minska bullret för dem.

Kommentar:

Som tidigare givits som svar är det svårt att rymma fotbollsplaner inom planområdet utifrån att ytorna är begränsade, se svar på yttrande 32.

Trafikverket svarar för bullerskyddsåtgärder gentemot befintlig bebyggelse. Trafikverket meddelade innan anläggande av väg 190 att för boende nordväst om Vippärtsvägen kommer eventuella skyddsåtgärder att bestå av fastighetsnära åtgärder i form av fönsterbyte/tilläggsruta och/eller skyddad uteplats. Frågan hanteras av Trafikverket, så om det efter anläggandet av väg 190 kvarstår frågor kring detta ska de ställas till Trafikverket.

35. Adress 8

Två privatpersoner anser att planområdet bör innehålla en 11-manna fotbollsplan, både som service till befintliga och nya boende och dels för att avlasta Bergums IF.

Kommentar:

Synpunkter om fotbollsplan har besvarats under yttrande 32.

36. Adress 9

En privatperson att planområdet bör benämnas Angereds kyrkby och inte Gunnilse centrum. I ett kompletterande yttrande framförs även önskemål om en ”kulturpark” runt Angereds kyrka.

Kommentar:

Detaljplanen har på grund av ett delvis ändrat innehåll bytt namn från Gunnilse centrum till Gunnilse trädgårdsstad. Namnet Gunnilse är det namn som används för ett större område kring båda sidor av väg 190. Angereds kyrkby är den vanliga benämningen på villaområdet söder om kyrkan.

Planen innehåller rivningsförbud samt skydds- och varsamhetsbestämmelser för flera byggnader kring kyrkan. Planen skyddar därigenom det område/de byggnader som i yttrandet benämns ”kulturpark”. Området kan därmed sägas utgöra en ”kulturpark” eller ett kulturmiljöområde men detaljplanen tar inte ställning till någon särskild namngivning av området.

37. Adress 10

En privatperson skriver att hen har studerat förslaget och är positiv till att det planeras en basketplan och fotbollsplan. Hen hoppas att fotbollsplanen är fullstor och tycker att skolan behöver satsa på en fullstorleks idrottshall eftersom det finns behov av fler träningstider. I övrigt tycker hen att förslaget mycket bra ut och ser fram emot att Gunnilse utvecklas.

Kommentar:

Som beskrivits ovan har förslaget av olika skäl omarbetats och de allmänna naturytorna som finns kommer till stor del behöva användas för att skydda naturvärden samt för att hantera skyfall. Aktivitetsytorna planeras i första hand inom skolområdet, där det idag också planeras en fullstor idrottshall (även om det inte kan säkerställas i detaljplanen). Önskemålen om idrottsytorna i området kommuniceras till stadens parkavdelning samt idrott- och föreningsförvaltningen.

38. Adress 11

En privatperson har önskemål om en skatepark i Gunnilse och tycker att det skulle vara en toppensatsning för Gunnilse.

Kommentar:

Planen hindrar inte att skatebana anläggs i området men någon yta avsedd för just skateboardpark finns dock inte i dagsläget. Yttrandet har överlämnats till stadsmiljöförvaltningen samt Stadsfastighetsförvaltningen för kännedom.

39. Adress 12 En privatperson anser att planområdet ska innehålla en rejäl fotbollsplan, eftersom det är en brist i området. Det ges en önskan om att den planerade idrottshallen ges läktare.

Hen skriver också att det kommunicerats att det skulle ges flera tillfällen till dialog för de boende, vilket verkar ha glömts bort.

Hen har frågor om riskerna med Janssons grop och frågar varför en miljöbedömning med tillhörande miljöbeskrivning inte behövs för aktuellt område.

Personen ifrågasätter också hur ”kulturmiljöer utvecklas och förstärks av höghus vid Angereds 1200-talskyrka?”. Hen skriver att exploatering kanske är oundvikligt men önskar att hänsyn åtminstone ska tas till landskapsbilden vid nybyggnation.

Kommentar:

Frågan om fotbollsplan har besvarats under yttrande 32.

Samråd och dialog har förts enligt de regler och rekommendationer som finns inom ramen för plan- och bygglagen och planprocessen. Samrådsmöte har hållits och planförslaget har skickats ut för möjlighet att lämna synpunkter vid samråd, granskning och nu ytterligare en granskning.

För att avgöra om det ska göras en miljökonsekvensbeskrivning görs det en behovsbedömning/undersökning där ställningstagande görs om detaljplanen kan innebära risk för betydande miljöpåverkan. I detta fall har planläggningen inte bedömts kunna utgöra risk för betydande miljöpåverkan. Även om planläggningen inte utgör risk för betydande miljöpåverkan så kan den medföra en miljöpåverkan, både positiva och negativa, dessa beskrivs i planbeskrivningen. Gällande området för Janssons grop så har det utgått ur planområdet.

Planförslaget har anpassats till befintlig bebyggelse och till kulturmiljön, genom att begränsa möjligheten till exploatering kring kyrkomiljön. Den bebyggelse som möjliggörs närmast kyrkoområdet begränsas i sin skala, inga ”höghus” kan byggas i anslutning till kyrkan eller de andra byggnaderna med höga kulturhistoriska värden. Detaljplanen innebär också ett skydd av kulturmiljön genom att byggnaders kulturmiljövärden säkras.

40. Adress 13,

Två privatpersoner har framfört ett stort antal synpunkter och frågor. De framför att den föreslagna planen tyvärr inte kommer att ge förutsättningar till ett väl fungerande vardagsliv utan biltransporter, det finns i dagsläget få jobb och fritidsaktiviteter i området och även efter planens genomförande kommer det vara svårt att ta sig till jobb och många andra målpunkter på ett rimligt sätt.

Personerna framför att man saknar en fotbollsplan i området och att det behövs för att barn ska ha bra förutsättningar för att röra på sig, inte minst utifrån att det är brist på fotbollsplaner i området och många nya bostäder (och barn) dessutom tillkommer i området i och med detaljplanen. De framför att fotbollsplaner är en sport som är tillgänglig för många och att fotbollsplaner skulle kunna bli en bra mötesplats även för de som inte utövar fotboll. Särskilt positivt vore det med en fotbollsplan i anslutning till skolan, för att kunna nyttja både under och efter skoltid.

Kritik lyfts också mot att existerande ängar och stigar påverkas.

Personerna tycker vidare att förslaget innebär brist på säkra gång- och cykelvägar. Som exempel skrivs att de fått olika information kring Angereds kyrkväg, så som att den ska kompletteras med gång- och cykelbana på västra sidan och sen muntlig information om att hela vägen skulle bli enskild gång- och cykelbana. De undrar varför denna idé övergavs. Att inte planera gång- och cykelbana längs existerande trafik anser de vara oförståeligt. De lyfter vidare att det kommer bli mycket trafik i området och att förslaget inte uppmuntrar till att välja gång eller cykel.

Personerna frågar varför man övergav idén om att bygga om korsningen vid kyrkan.

Man påpekar att trafiken på Hultavägen mot Partille inte nämns i planbeskrivningen och lyfter att de flesta i Gunnilse använder den vägen när de ska åka och handla mat, kläder, presenter etcetera. Det genererar mycket trafik på vägen och det skapar problem för de som bor där samt de som går- och cyklar längs vägen. De anser att vägen inte är utformad för den trafik som går där och att det med den nya detaljplanen kommer bli ökad trafik. Vidare skrivs att de hoppas att det blir ökat bidrag för underhåll av vägen.

Ytterligare synpunkter på trafiken är att en bro över väg 190 borde vara högsta prioritet och att det inte anges hur pendelparkering ska planeras, liksom att det ser ut att vara mycket få parkeringar vid skolan

Personerna anser också att detaljplanen är en avvikelse från tidigare ÖP, som för delar av planområdet pekats ut som område för jordbruk. Det ifrågasätts vidare att planen bedöms ha en viss positiv påverkan på miljömålen, trots att jordbruksmark bebyggs.

De undrar också om riskerna med metangaser i Janssons grop, om man ignorerar riskerna eller hur man hanterar dem.

Personerna har också frågor om utformningen av grönområden och hur man bedömer och uppnår hög kvalitet, hur torget ska kunna fungera som en befolkad och trevlig mötesplats samt vad det är för ”egen identitet” man skriver om. Frågan ställs vidare hur man utvecklar och stärker befintliga kulturmiljöer i och med planförslaget.

Slutligen skrivs att planförslaget, som innebär många nya bostäder på platsen, bör innebära fler bilresor och de frågar varför det inte nämns i planförslaget.

Kommentar:

Området är försörjt med kollektivtrafik och planeras med gång- och cykelbanor. Planområdet rymmer både grundskola, förskola, idrottshall, livsmedelsbutik, kyrka, naturområden och samlad bebyggelse som ska rymma gårdsytor för lek och möten. Detaljplanen rymmer därmed många målpunkter som kan nås med gång

och cykel, vilket ger förutsättningar för att begränsa antalet bilresor. Stadens utbud kan nås med kollektivtrafik. Totalt sett bedöms det dock bli mer trafik i området eftersom bostäder tillkommer, liksom det anges i yttrandet.

Trafikförslaget och strukturen i sin helhet har till stor del reviderats sedan tidigare granskning. Gatorna planeras med gång- och cykelbanor för att få säkra skolvägar och trygga trafikrörelser inom och till området. Beträffande Angereds kyrkväg så planeras ny gång- och cykelväg men vägen behövs också som körväg. Vid kyrkan finns begränsat utrymme att förändra trafikstrukturen och endast en kort sträckning av denna väg ingår i planområdet.

Parkering för pendlare har byggts ut nordväst om planområdet (intill planläggningen av återvinningsstation).

Skolans parkering är planerad för att stadens parkeringstal ska kunna uppnås. Utformningen har ändrats sedan tidigare granskning, men förslaget är att parkering både ska kunna ordnas inom skolans mark samt på ett område norr om Dunörtsvägen.

Hultavägen ligger utanför planområdet men planbeskrivningen kompletteras med information kring att vägen utgör en vägkoppling.

När förslaget ändrats har också torgfrågan omvärderats och planbeskrivningen har reviderats med en ny beskrivning kring torg och mötesplatser. Framför ICA-butiken planeras en mindre yta som kan fungera som samlingsplats/entréyta men mötesplatser finns annars i första hand vid skola, förskola samt befintlig kyrka och församlingshem. Möjligheten att anordna lektyor eller andra anlagda mötesplatser inom allmän plats studeras av exploateringsförvaltningen.

Beskrivningen kring områdets identitet och karaktär har reviderats och förtydligats.

Under planprocessen har många intressen vägts mot varandra. Detaljplanen innebär ett ianspråktagande av jordbruksmark men har en positiv inverkan på andra miljömål, inte minst genom att bygga samlat centralt i den befintliga bebyggelsestrukturen för att minska transporterna.

I framtagandet av ett planförslag och illustrationsplan så sker avvägningar mellan olika intressen. Förslaget är anpassat för att spara områden med höga naturvärden och rekreativvärden men exploateringen kräver ändå att naturtytor ianspråkats.

Gällande behovet av fotbollsplaner så har frågan besvarats under yttrande 32.

Janssons grop (tidigare deponin) ingår inte längre i planområdet och frågan om vad som är lämpligt att anlägga på Janssons grop är således inte en fråga som hanteras inom planarbetet. Metangaser utgör ingen risk för planområdet. Om det blir aktuellt med byggnation, fotbollsplan eller annan anläggning på Janssons grop så behöver det utredas vidare i en egen process.

41. Adress 14,

En privatperson ser problem med den väg som ska byggas (väg 190, som numera är utbyggd). Det saknas övergång till buss, skola och affär från Åspered. Hen skriver att det behövs ett övergångsställe, tunnel, viadukt eller liknande för att slippa gå till andra sidan av Gunnilse för att komma över vägen. Detta är viktigt för att inte bli beroende av bil för att ta sig till Gunnilse. Det anges ett önskemål om övergångar vid Ljungbacken, Gunnilse skola och Angereds kyrka. Vidare så

lyfter hen behov av trafikljus nedanför Äsperedbacken/Bergsjöbacken för att det ska bli bra framkomlighet och god trafiksäkerhet för de bilister som ska ut på väg 190 från det hållet. Hen lyfter också att vägen genom Gunnilse idag är en dålig väg för gångtrafikanter.

Vidare lyfts att det vore önskvärt med satsning på barn och unga, till exempel idrottsanläggning.

Kommentar:

Då synpunkterna inkommit innan väg 190 så är det svårt att bedöma dess aktualitet. Väg 190 har färdigställts och eventuella kvarstående synpunkter kring utformningen ska tas med Trafikverket.

Gång- och cykelvägnätet planeras att byggas ut så det finns bra cykelkoppling öster om ICA-butiken samt längs Dunörtsvägen.

Planläggningen möjliggör för skola, förskola samt idrottshall och planeras med gång- och cykelvägar för att bli en bra boendemiljö med flera nya och tillgängliga målpunkter för barn och unga.

42. Adress 15

En privatperson vill ha en gångpassage med bro vid korsningen Vippärtsvägen/Äsperedsgatan för att få trygga trafiksäkra kopplingar mellan bostäderna och målpunkterna i området. Hen anser att det är naivt att tro att man ska ta sig ända till övergången vid ICA istället för att korsa vägen.

Hen lyfter också ett behov av en trottoar längs Äsperedsgatan där skolbarn idag får samsas med lastbilstrafik.

Kommentar:

Frågan kring koppling över väg 190 besvaras under yttrandet ovan.

Äsperedsgatan ingår inte längre i planområdet, varför inte heller frågan om trottoar hanteras inom ramen för detaljplanen. Yttrandet har kommunicerats till stadens trafikplanerare.

43. Adress 16

En person framför att kollektivtrafiken längs med väg 190 och genom Gunnilse måste planeras på ett sätt så att många får tillgång till bra och konkurrenskraftig kollektivtrafik utifrån skilda behov.

Hen anser att expressbussar ska gå längs väg 190 och inte trafikera den nya trygga lokalgatan genom Gunnilse. För att boende i Olofstorp, Björsared, Knipared, Gunnilse och Linnarhult ska få en bra och snabb bussförbindelse till stan behövs en busshållplats vid väg 190 vid nya rondellen vid Angereds kyrkväg.

Vidare framförs att det behövs fler kollektivtrafikförbindelser i området och lyfter även ett behov av direktbuss till Gamlestaden.

Kommentar:

Området är planerat för att busshållplatser ska finnas nära de största målpunkterna i området, det vill säga skolan och livsmedelsbutiken.

Frågor om den övergripande kollektivtrafikstrukturen och prioritering mellan olika linjer hanteras av Västtrafik.

44. Adress 17

Gunnilse är idag en mycket idyllisk plats, vars lantliga prägel är väl värd att bevara. Redan i dagsläget lider stora delar av de kringliggande skogarna av ljudföroreningar. Att dämpa bullret är extra viktigt då områdena används som rekreationsområden och för friluftsliv. Med dagens ljudnivåer kan dessa platser knappast räknas till de ostörda platser som bör finnas inom gångavstånd. Sörbackens koloniområde lyfts också fram som ett viktigt rekreationsområde. Personen anser att även kommunen bör arbeta mycket mer med åtgärder mot buller, såsom tystare asfalt, bullerplank och/eller jordvallar, samt bör undvika att höja hastigheten på väg 190.

Kommentar:

Bullerplank och jordvallar har planerats och planeras i enlighet med gällande krav och föreskrifter kring buller. Väg 190 är en statlig väg där Trafikverket är väghållare, vilket innebär att utformning och hastighetsgränser på denna väg beslutas av Trafikverket.

45. Adress 18

En privatperson tycker det ska finnas övergångsställen på väg 190 och att det ska finnas fotbollsplan på skolgården samt en fullstor idrottshall. Hen lyfter att den nuvarande idrottshallen i befintliga Gunnilseskolan är mycket begränsad i sin storlek och att det påverkar idrottslektionerna.

Kommentar:

Säkra passager över ny väg 190, liksom fotbollsplan och idrottshall, behandlas under yttrande 41 samt 32.

Gällande utformning av skolgården samt skolan så regleras inte det i detaljplanen. Skolgårdens friytor har utökats och möjlighet finns att anlägga en fotbollsytta på skolgården, men utformningen är ännu inte beslutad. En fullstor idrottshall planeras i dagsläget men även det är en fråga som inte kan säkerställas i detaljplanen. Stadsfastighetsförvaltningen ansvarar för frågan om utformningen av skoländamålet.

46. Adress 19

Trafiklösningen vid kyrkan är på flera sätt bättre än tidigare visat förslag. Vad som inte är bra är utformningen av Hultavägen mellan skolan och kyrkogårdsmuren där det saknas gångyta utmed kyrkogårdsmuren. Hen skriver att sikten vid stigporten är obefintlig och olycksrisken är stor i korsningspunkten. En gångyta vid stigporten skulle också göra det möjligt att ställa upp en kisttransportbil öster om stigporten. Hen skriver att den totala trafikytan bör vara 10,5 meter för att få tillräckligt bred gångväg. Som en följd av förslaget beskrivs att trafikytan för biltrafiken behöver flyttas något norrut.

Kommentar:

Hultavägen/Stommavägen ingår inte längre i sin helhet i detaljplanen eftersom nästan alla byggrätter kring dessa vägar tagits bort från detaljplanen. En begränsad del av Hultavägen ingår och detaljplanen säkerställer där den yta som är tillgänglig som allmän gata. Trafikåtgärder så som hastighetssänkande åtgärder kan ske men säkerställs inte i detaljplanen. Utrymmet för en separat gångyta är mycket begränsat utifrån hur platsen ser ut och därför är det svårt att genomföra en gångyta med tillgängliga mellan kyrkomuren och småskolans fastighet.

47. Adress 20

Personen äger en fastighet i Äspered, där han flera gånger fått negativa besked från byggnadsnämnden rörande nybyggnad av bostäder med hänvisning till intilliggande färgfabrik. År 1997 fick hen följande svar ”Distriktet vidhåller att en helårsbebyggelse i detta läge inte är att rekommendera. Göteborg behöver industriområden med större avstånd än 100 meter till närmaste bostadsgrupp. Hen framför att kommunen måste behandla alla ärenden lika. Fastighetsägaren framför att hans föreslagna bostadshus ligger på läsidan och skulle gå att skärma av från industriområdet genom en åsrygg samt på ryggen absorberande träd och buskar.

Personen upprepar synpunkten från samrådet att hela planförslaget behöver omprövas på grund av närheten till Äspereds industriområde.

Kommentar:

En riskbedömning avseende farligt godstransporter på väg 190 samt avseende International Färg AB har genomförts i detaljplanearbetet och förslaget uppfyller gällande riskavstånd. Aktuell fastighet är beläget betydligt närmare färgfabriken än nu planerade bostäder.

48. Adress 21

Hen är mycket positiv till att Gunnilse utvecklas. Hen ser dock risk att torget kommer bli ödsligt och tycker dock att torget ska minskas eller helst försvinna och ersättas av en bred boulevard av nordamerikansk stil (referens visas från Petrolia Ontario). Nya skolan föreslås få en tillhörande bra idrottsfacilitet som även kan användas som till exempel allmän samlings- och festlokal.

Kommentar:

Då planförslaget ändrats och rymmer en annan gestaltning kring Dunörtsvägen/livsmedelsbutiken så har också förutsättningarna kring att skapa ett torg ändrats. Detaljplanen säkerställer inte någon allmän yta. Intentionen är istället att skapa en mindre bilfri yta framför livsmedelsbutiken som kan koppla ihop kollektivtrafiken och en entrézon till butiken/butikerna. Trädrader, som ramar in vägområdet och ger grönska är värdefullt, träd kommer planteras där förutsättningar finns med tanke på ledningar och andra begränsningar.

Detaljplanen reglerar inte innehåll i idrottshallen eller hur den ska användas/hyras ut. Synpunkterna framförs till stadsfastighetsförvaltningen som är ansvarig för skolan och dess utformning.

49. Adress 22

Planen är i stort sett bra och utgör en bra grund för ett växande Gunnilse. Men det måste finnas ett övergångsställe på nya Gråbovägen vid anslutningen till Angereds kyrkväg så att barn från norra sidan kan ta sig till den nya skolan. Detta för att minska barriäreffekten av vägen och få en trafiksäker lösning för alla parter. Om den möjliga gångbron väster om ICA byggs är det ett godtagbart alternativ. Om det inte blir ett övergångsställe vid Angereds kyrkväg så måste en viadukt byggas.

Det behövs också övergångsställe vid Äspered så att boende söder om vägen kan ta sig till busshållplatser och förskolor norr om Gråbovägen och inte tvinga fram lösningar där föräldrar behöver skjutsa sina barn.

Slutligen förvärras den redan dåliga trafiksituationen vid kyrkan. Stommavägen går genom en kulturmiljö med många funktioner och får inte bli en genomfartsväg.

Kommentar:

Det har inte byggts någon gångbro öster ICA, däremot finns gång- och cykelkoppling väster om ICA och plankorsning finns öster om ICA. Detaljplanen innebär inga förändringar av väg 190, varken gällande överfarter eller annan utformning. Trafiken genom området fördelas på Angereds kyrkväg och Stommavägen men västerut övergår den till gång- och cykelväg för att hindra genomfartstrafik till Äsperedsgatan.

Ändringar

Planförslaget har omarbetats sedan tidigare granskning. Detaljplanen har ändrats med anledning av ny kunskap kring platsens förutsättningar avseende bland annat naturvärden och skyfall, men även för att möjliggöra för en bättre ekonomisk genomförbarhet samt till följd av inkomna synpunkter. Med de gjorda ändringarna bedömer Stadsbyggnadsförvaltningen att det är lämpligt att gå vidare med förslaget.

Följande är de huvudsakliga ändringarna:

- Strukturen har omarbetats med hänsyn till skyfall, naturvärden och blir mer rationell/mer ekonomisk genomförbar.
- Nya utredningar har tagits fram, så som naturvärdesinventering, kulturmiljöutredning, skyfallsutredning, geoteknik och reviderad bullerutredning. Utredningarna har resulterat i nya bestämmelser, justeringar av markanvändningarna samt revideringar i planbeskrivningen.
- Trafikförslaget har reviderats för att bli mer trafiksäker, framkomlig och samt bli mer ekonomiskt hållbar.
- Utpekade naturvärden skyddas genom allmän plats NATUR.
- Skolan har flyttats för att en mer samlad skolgård med bra vistelsekvaliteter ska kunna skapas samt till följd av en i övrigt ändrad struktur, där delar av tidigare områden nu skyddas som allmän plats NATUR.
- Förskolan har flyttats på grund av skyfallsproblematik i tidigare läge och har planerats med ytor som möjliggör fler barn samt uppfyllande av riktlinjer för friytor.
- Byggrätten vid centrumområdet har ändrats i sin utsträckning och med andra höjdbestämmelser. Anledningen är att byggaktörens intentioner för området har ändrats.
- Höjderna i området har ändrats till följd av en annan gestaltningsidé för området. Ändring har även behövts ske för att parkering ska kunna rymmas inom området.
- Markanvändningen begravningsmark har utgått, eftersom fastighetsägaren inte längre är intresserad av att anlägga begravningsmark på platsen.
- Markanvändningen återvinning har flyttats till ett nytt läge.

- Markområde för industri och kontor har till största del utgått.
- Området vid Janssons grop (deponin) har utgått från planområdet.
- Lägen för transformatorstationer har reviderats efter dialog med Göteborg energi.
- Planbestämmelser har reviderats till följd av nya rekommendationer från Boverket samt utifrån reviderade gestaltningsförslag.

Björn Fallström
Enhetschef Detaljplan nordost

Sirpa Antti-Hilli
Konsultsamordnare

Bilagor

- *Lista över samrådsrets*
- *Länsstyrelsens yttrande med dess bilagor.*

Sändlista

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

Fastighetsnämnden
Göteborg Energi AB (Fjärrvärme)
Göteborg Energi Gasnät AB
Göteborg Energi GothNet AB
Göteborg Energi Nät AB
Idrotts- och föreningsnämnden
Kretslopp och Vatten
Kulturnämnden
Lokalnämnden
Miljö- och klimatnämnden
Namnberedningen
Park- och naturnämnden
Räddningstjänsten Storgöteborg
Stadsdelsnämnden i Angered
Lokalsekretariatet
Trafiknämnden

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Sakägare

Hämtas från fastighetsförteckningen

Bostadsrättsinnehavare, hyresgäster, boende

Privtperson (ej namngiven p.g.a. GDPR)

Övriga

Göteborgs Kyrkonämnd
Handikappfören. Samarbetsorgan
Naturskyddsföreningen i Gbg

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Samhällsavdelning
Nirmala Blom-Adapa
Arkitekt
010 22 44789
nirmala.blom-
adapa@lansstyrelsen.se

Stadsbybyggnadskontoret
Göteborgs stad
sbk@sbk.goteborg.se

Yttrande över detaljplan för Gunnilse centrum inom stadsdelen Angered, Västra Götalands län

Förslagshandlingar daterade i juni 2015 för yttrande enligt 5 kap 22 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Bedömning enligt 11 kap 10§ PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen behöver kompletteras enligt det som beskrivs nedan för att Länsstyrelsen ska inte behöva pröva den om den antas.

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att riksintresse enligt miljöbalken (MB) påtagligt kommer att skadas, att mellankommunal samordning blir olämplig, att strandskydd enligt 7 kap. miljöbalken upphävs i strid med gällande bestämmelser. Dock behöver förslaget kompletteras enligt det som beskrivs under ”Synpunkter på förslagshandlingen” för att säkerställa i godtagbar utsträckning att bebyggelse blir lämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning, erosion eller att miljökvalitetsnormer för vatten inte äventyras.

Synpunkter på förslagshandlingen

Geotekniska förutsättningar

Statens geotekniska institut har granskat de handlingarna som angår de geotekniska förutsättningar inom planområdet. SGI finner att en del kompletteringar behöver göras för att säkerställa markens lämplighet för det som föreslås byggas. Bl.a. Stabilitetsförhållanden för hela planområdet behöver klarläggas, huruvida kvartermarken ligger inom riskzonen eller inte för blocknedfall. SGI:s yttrande dt. 14 augusti 2015/ Ref. 5.2-1402-0119 är bifogad i sin helhet.

Risker

I granskningshandlingarna ingår en reviderad riskanalys som är kvantitativ. Ett generellt bebyggelsefritt avstånd om 25 meter avsätts mellan tillkommande bebyggelse och väg 190. På vissa ställen krävs dock riskreducerande åtgärder. Länsstyrelsen anser att de riskreducerande åtgärder som föreslås ska säkerställas i planen genom planbestämmelser för att få rättsverkan. Till

exempel, det anges att byggnader inom 25 meter från väg 190 ska utföras i brandklassad fasad, inklusive dörrar och fönster samt takmaterial. Det behöver regleras i planen.

Vidare anser Länsstyrelsen att skyddet längs väg 190 ska dimensioneras för att motstå tunga fordon samt förhindra spridning av brandfarliga vätskor. Om kommunen bedömer att detta ingår inom arbetet med omläggning av Väg 190 som Trafikverket ansvarar för behöver ett avtal ha träffats mellan kommunen och Trafikverket innan detaljplanen kan antas.

Slutligen behöver plankartan kompletteras med de riskreducerande åtgärder som anges i riskanalysen.

Vatten

Länsstyrelsen anser att problembilden med dagvatten har sammanfattats på ett bra sätt men det har inte bemötts på ett övertygande bra sätt hur det kommer att hanteras på ett sammanvägt sätt som omfattar de olika delområdena för att inte påverka området negativt.

Vattenflödenas beräkning behöver redovisas på ett klart och tydligt sätt. Länsstyrelsen noterar att flöden före exploatering är räknat på ett 50 minuters regn men efter exploatering på 30 minuters regn. Det leder till att siffrorna inte är jämförbara. Vidare behöver även redovisas på vilket sätt beräkningen kommer fram till att flödet ökar med 310 lit/sek. Med tanke på att området redan idag svämvas över vid skyfall bör det noteras att det inte är helt okomplicerat. Frågor som behöver ses över är hur bäcken kan hantera tillskottet av vattenvolym eller finns det risk för översvämning nedströms. Detaljplanen föreslår en rad olika dagvattenlösningar kopplade till de olika markanvändningsförslag som ska ägas och skötas av olika fastighetsägarna. Planhandlingar behöver redovisa hur kraven kommer att ställas samt vem ansvarar för att det byggs tillräckligt med dagvattenlösningar.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Gällande miljö kvalitetsnormer för vatten behöver planförslaget redovisa att tillräckliga åtgärder vidtas för att MKN för vatten inte äventyras. Kommunen måste komplettera sitt underlag med tydliga beräkningar på flöden, föroreningsbelastning och dimensionera dagvattenlösningar efter beräknade behov och inte göra ett antagande. I planhandlingen antas att målet med att nå god status för vattenförekomsten Lärjeån inte kommer att äventyras eftersom en hårdgjord yta avger mindre föroreningar än en åkermark. Länsstyrelsen anser att kommunen måste se utifrån det enskilda fallet och områdets förutsättningar som underlag till en sådan slutsats. Det kan inte uteslutas att det föreligger risk för ökad mängd föroreningar och att dessa når Lärjeån. Därför krävs att åtgärder i godtagbar utsträckning vidtas för att MKN för vatten inte äventyras.

Naturvård

Länsstyrelsen har inte tagit del av någon inventeringsrapport; natur- eller groddjursinventering som nämns i planbeskrivningen. Länsstyrelsen kan därför inte yttra sig över kommunens bedömning av detaljplanens förenlighet med artskyddsförordningen. Vidare hänvisas att en utökad art- och biotopskyddsutredning kommer att genomföras innan antagande, vilket antyder att frågan ännu inte är fullt utredd.

Kommunen bedömer att kompensationsåtgärder för natur och rekreation inte är nödvändiga. Samtidigt väljer kommunen att hänskjuta frågan om eventuell biotopskyddsdispens till ett senare skede, vilket Länsstyrelsen avrådde från när man yttrade sig över samrådshandlingarna. Länsstyrelsen vet fortfarande inte vilka biotopskyddade objekt som kommer att behövas ianspråkta. Därför vill Länsstyrelsen påpeka att detta kan innebära problem för genomförande av detaljplanen. Kommunen uppmärksammas att ju senare frågan utreds desto sämre är möjligheterna att genomföra effektiva kompensationsåtgärder, vilket Länsstyrelsen i regel kräver i samband med dispens.

Kulturmiljö

Fornlämningar: NY 1& NY 2

Länsstyrelsen påpekar att enligt granskningshandlingarna har enbart en arkeologiskutredning genomförts och inte den förundersökning som Länsstyrelsen har förordat vid detaljplanens samråds skedet. Därför kommer Länsstyrelsen att ställa krav på en arkeologiskaförundersökning och eventuell en slutundersökning av fornlämningar innan detaljplanen kan antas om dessa kommer att beröras.

Buller

Den reviderade bullerutredningen är baserad på förändrad kvartersstruktur samt en bullervall som ska uppföras i samband med omläggning av Väg 190. Det framgår att hela planområdet förutom den nordligaste delen kommer att behålla ljudnivåer som håller sig inom riktvärdena för ekvivalenta dvs., 55 dBA. Däremot redovisas att den planerade flerfamiljhus närmast Väg 190 kommer att kunna få dygns ekvivalenta bullernivåer upp till 65 dBA och att de husen vars fasad vetter mot Angereds kyrkväg samt Stomavägen får upp till 56-60dBA. Dock både dessa hus får minst en fasad där riktvärdet 55dBA kan åstadkommas. En rad med åtgärder föreslås för att kunna möjliggöra en acceptabel boende miljö.

Det är bra att Kommunens ambition är att komplettera området med blandade bebyggelse som kommer att tillföra det som området saknas idag. Dvs., flerfamiljhus, verksamhetslokaler, en skola som kan ta emot 500 elever, en förskola som rymmer sex avdelningar samt ett torg som skapar mötesplatser. Området har idag goda kollektivtrafikförbindelse och tillgång till fint naturområde. Genom förslaget skapas goda förutsättningar för att utveckla området till ett mindre tätort, självförsörjande i en större utsträckning än vad det är idag. Utifrån dessa aspekter och om planförslagets intentioner

kommer tillstånd i en snabb takt kan denna utveckling utgöra ett steg mot att skapa en god bebyggd miljö i Gunnilse.

Beredning

Ärendet har handlagts av Nirmala Blom-Adapa och granskats av Roger Lind. Vad som angivits ovan gäller som statens samlade myndighetsuppfattning vid en avvägning mellan olika framförda synpunkter.

Nirmala Blom-Adapa

Roger Lind

Detta beslut har signerats elektroniskt i Länsstyrelsens diariesystem.

Bilaga för kännedom:

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från Statens geotekniska institut dt 14 augusti 2015 med Ref. 5.2-1402-0119

Kopia till:

SGI (david.schalin@swedgeo.se)

Trafikverket (ida.brogren@trafikverket.se)

Länsstyrelsen/

Enhet för samhällsberedskap (patrik.jansson@lansstyrelsen.se)

Vattenavdelning (teresia.holmberg@lansstyrelsen.se)

Naturavdelning (martin.goblirsch@lansstyrelsen.se)